

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Α. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Μαμά, μην κλαις, θα τα λέμε στο «skype»...

Το κείμενο που ακολουθεί αποτελεί διασκευασμένο άρθρο του Απόστολου Λυκεσά, που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «Έθνος», στις 29-01-2012.

Παλιά μετανάστευαν εξαιτίας της φτώχειας. Κουβαλούσαν τις αναμνήσεις τους κι έσερναν, εκτός από τους ταπεινούς τους μπόγους, πιότερο την υπόσχεση για επιστροφή. Νوستαλγία για μια αγαπημένη όπως ο Γιάννης του Μοθωνιού για μια Μελαχρώ ιστορημένη από τον Παπαδιαμάντη. Μια υπόσχεση σαν αυτή με την οποία έκλεινε το «Διπλό βιβλίο» του Δημήτρη Χατζή: «Και θα τη φκιάσουμε έτσι και μια πατρίδα για μας – εκεί στην πατρίδα μας την Ελλάδα». Τώρα φεύγουν οργισμένοι. Στις βαλίτσες κουβαλάνε τα πτυχία τους, βουβό θυμό για την πατρίδα που τους αποβάλλει. Φεύγουν νέοι με μεταπτυχιακά αλλά και απελπισμένοι μεσήλικες. Όπως ο γιατρός, μέλος του διοικητικού συμβουλίου του Ιατρικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης, που πήγε στην Αγγλία αγανακτισμένος με όσα βίωνε στα ελληνικά νοσοκομεία. Σαν την Ξένια που γύρισε δυο φορές την Ευρώπη και τώρα ζει ως περιζήτητη εργαζόμενη στη Ζυρίχη πριν ακόμη γίνει 25 χρονών.

Αναχωρούν όχι πια για ταξίδι με φτηνό αεροπορικό εισιτήριο. Η γενιά της ξέφρενης ανεμελιάς συνετρίβη κατά την προσγείωση στην πραγματικότητα. Φεύγουν νιώθοντας τυχεροί αν καταφέρουν και βρουν χώρα υποδοχής: μηχανικοί και επαγγελματίες από τον χώρο της υγείας, λογιστές και φοροτεχνικοί, ναυπηγοί και αρχιτέκτονες, γεωπόνοι και χημικοί, κτηνίατροι και φυσιοθεραπευτές, τεχνολόγοι πυρηνικής ιατρικής και οδοντίατροι, λογοθεραπευτές και μαίες, μηχανικοί αυτοκινήτων και συγκολλητές, κλειδαράδες και χτίστες, ξυλουργοί και υδραυλικοί, ηλεκτρολόγοι και ψυκτικοί. Κάθε οικογένεια και ένας μετανάστης.

Παρηγορούν τους δικούς τους «μην κλαις, βρε μαμά, θα μιλάμε στο σκάιπ». Η θέση όμως στο κυριακάτικο τραπέζι θα είναι άδεια. Σε πέντε ηλεκτρονικά λεπτά τι να πεις; Για ποιο καημό, ποιο όνειρο και πόνο, πώς να τσουγκρίσεις το ποτήρι στη χαρά;

Θα περιμένουν όλοι το καλοκαίρι. Αν η εταιρεία δώσει άδεια. Αλλά ποιος τα σκέφτεται αυτά τώρα που στο μυαλό υπάρχει το σχέδιο -και η όποια ευκαιρία- για δραπέτευση. Γιατί το πατρώο χώμα είναι φυλακή, κυρίως για τους αθώους. Οι άλλοι μια ζωή θα ξεφεύγουν.

Τώρα στα αεροδρόμια οι συγγενείς δεν κουνάνε πια μαντήλια κι αυτοί που φεύγουν αφήνουν σε όσους μένουν μοναχά τις ελπίδες. Πως όταν περάσουν τα χρόνια ενδέχεται να ξεθυμάνει ο θυμός, θα μείνει μόνο η γλύκα στιγμών με συγγενείς και φίλους, ομορφιές και γοητείες των αισθήσεων, θερινές κραυγές ξεγνοιασιάς.

Ποιες λέξεις άραγε και ποια χρώματα θα περιγράφουν το περιεχόμενο της νοσταλγίας του μέλλοντος; Παπαδιαμαντικές «ελάτε, παιδιά, να τραγουδήστε» ή του Χατζή «...κι ας είναι λίγο για την Ελλάδα»;

A3. Το νέο τεύχος του ηλεκτρονικού περιοδικού του σχολείου σου περιλαμβάνει ένα αφιέρωμα με θέμα «Νέοι και συνθήκες εργασίας». Αναλαμβάνεις να γράψεις ένα άρθρο 200-250 λέξεων, στο οποίο αναφέρεσαι στους λόγους που αναγκάζουν τους σύγχρονους νέους να μεταναστεύουν στο εξωτερικό και επισημαίνεις τις επιπτώσεις για τη χώρα μας από τη μαζική φυγή των νέων ανθρώπων.

Μονάδες 25

B. Λογοτεχνικό κείμενο

ΜΑΡΙΑ ΙΟΡΔΑΝΙΔΟΥ (1897-1989)

[Μια απελπισμένη προσπάθεια...]

Το κείμενο είναι απόσπασμα από το μυθιστόρημα της Μαρίας Ιορδανίδου «Σαν Τα Τρελά Πουλιά». Εκδόσεις Εστία: Αθήνα. 1980.

«Καινούργιο γραφείο!» συλλογίστηκε και όρμησε μέσα.

Ξέχασε τον πόνο των ποδιών, πήρε δύο –δύο τα σκαλοπάτια και βρέθηκε στο διάδρομο του πρώτου πατώματος. Κατάντικρα ήταν μια κλειστή πόρτα που έγγραφε απέξω εγγλέζικα «Γραφείο Προέδρου, απαγορεύεται η είσοδος», και μπροστά στην πόρτα κλητήρας. Δεν κάνει, της λέει ο κλητήρας, όταν η Άννα πλησίασε, δεν κάνει. Μπρε καλέ μου, μπρε κακέ μου, τίποτα. Δίνει μια κλωτσιά η Άννα στον κλητήρα, ανοίγει την πόρτα, μπαίνει μέσα. Βλέπει καταντικρά της, στο βάθος της κάμαρας, ένα πελώριο γραφείο, και στο γραφείο κάθεται ένας εξηντάρης Αμερικάνος ροδοκόκκινος, χαμογελαστός.

- Hallo! της λέει.
- Hallo! λέει η Άννα και στέκεται τρομαγμένη.
- Τι θέλεις; της λέει.
- Δουλειά, λέει η Άννα και στέκεται.
- Well, I' llbedammed, λέει ο Αμερικάνος – που είναι μια κακιά κουβέντα στα εγγλέζικα – και σηκώνεται απάνω.

Ακούει η Άννα πίσω από τη ράχη της την πόρτα ν' ανοίγει, γυρίζει και βλέπει τον κλητήρα να χώνει στη χαραμάδα τη μούρη του. Αμάν!

Σηκώνει ο Αμερικάνος το χέρι του και γνέφει στον κλητήρα να φύγει.

- Πώς μπήκες μέσα; τη ρωτά.
- Κλώτσησα τον κλητήρα, λέει η Άννα.
- Τι; φωνάζει με όλη του τη δύναμη ο Αμερικάνος.

Τρομάζει η Άννα, την παίρνουνε τα δάκρυα.

- Καλά, σώπα τώρα, λέει ο Αμερικάνος.

Όμως η Άννα δεν μπορεί πια να κρατηθεί. Την πήρε το παράπονο. Πονούν τα πόδια της, πεινά, κρυώνει, γιατί είναι μούσκεμα. Δεν έχει μαντίλι. Βγάζει ο Αμερικάνος το μαντίλι του, προσπαθεί να σκουπίσει τα μάγουλά της, τρέχουν οι μύξες της. Θέλει να πεθάνει. Τίποτες άλλο δεν επιθυμεί.

- Σους, σώπα, την τραβά, την καθίζει σ' έναν καναπέ, κάθεται δίπλα της. Πες μου τι ξέρεις, τη ρωτά. Από κώδικες και τηλεγραφήματα ξέρεις;
- Όχι, λέει η Άννα με αναφιλητά. Ξέρω τι είναι τα τηλεγραφήματα, όμως κώδικες τι είναι δεν το ξέρω.
- Στενογραφία, δαχτυλογραφία;
- Όχι, του λέει η Άννα, όμως κοντά στις τόσες ανοησίες που ήμουν υποχρεωμένη να μάθω στη ζωή μου, θα μπορούσα ίσως να μάθω κι απ' αυτά που μου ζητάτε.

B3. Να επιλέξεις ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα. Να καταγράψεις την απάντησή σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

1. Το απόσπασμα από το μυθιστόρημα της Μαρίας Ιορδανίδου αναφέρεται στις δυσκολίες εύρεσης εργασίας της πρωταγωνίστριας. Ποιες διαφορές σε σχέση με το σήμερα παρατηρείς στον τρόπο διεκδίκησης μιας θέσης εργασίας από τους σύγχρονους νέους και στις απαιτούμενες γνώσεις για την απόκτηση εργασίας; Πού οφείλονται, κατά τη γνώμη σου, αυτές οι διαφορές; Να τεκμηριώσεις την απάντησή σου με στοιχεία από το κείμενο.

ή

2. Γράψε μια σελίδα από το προσωπικό ημερολόγιο της πρωταγωνίστριας. Να παρουσιάσεις σε αυτή την εξέλιξη που είχε (θετική ή αρνητική) η διεκδίκηση της θέσης εργασίας.

Μονάδες 25